

פרק עד כמה

מתניתין:

עד כמה זמן ישראל חייבין ליטפל בבכור, ולהתעסק בו ולגדלו עד שיתנו לכהן?
בהמה דקה, חייבים לטפל בה עד שלשים יום, ובבהמה גסה, חמישים יום.

רבי יוסי אומר: בבהמה דקה צריך לטפל בה שלשה חדשים מפני שטפולה של דקה מרובה. דכיון ששיניה דקות אינה יכולה לחיות בלא אמה.

ומאימתי הוא מונה לו? אם תם הוא, מונה לו מיום שמיני שרק מאותו היום הוא ראוי להקרבה.⁽¹⁾

ואם אמר לו הכהן בתוך זמן זה שמוטל על הבעלים לטפל בה — תנהו לי, ואני אטפל בו, הרי זה לא יתנו לו, משום דנראה ככהן המסייע בבית הגרנות, שטורח עבור ישראל כדי שיתן לו מתנות כהונה.

ואם הבכור בעל מום הוא, ואמר לו הכהן — תנהו לי קודם הזמן, כדי שאוכלנו — מותר לישראל ליתן לו, הואיל והוא ראוי לאכילה אלאחר אין זה ככהן המסייע בבית הגרנות.

ובשעת שהיה המקדש קיים והבכור היה קרב למזבח. הרי אם היה בכור תמים ואמר לו, תן לי [ולא אטפל בו, אלא] ואקריבנו,

מותר ליתן לו.

מצות הבכור שיהיה נאכל שנה בשנה, היינו תוך שנה ללידתו. בין אם הוא תם, בין אם הוא בעל מום, שנאמר: "לפני ה' אלוהיך תאכלנו שנה בשנה".

ואם נולד בו מום בתוך שנתו, רשאי לקיימו כל שנים עשר חדש.

נפל בו מום לאחר שנתו, אינו רשאי לקיימו אלא עד שלשים יום.

גמרא:

והוינן בה: מנא הני מילי שחייב ישראל לטפל בבכור בהמה דקה שלושים יום ובבהמה גסה חמשים יום?

אמר רב כהנא: דאמר קרא, "מלאתך ודמעך לא תאחר, בכור בניך תתן לי". "כן תעשה לשורך לצאנך".

והכי דרשינן לה: "בכור בניך תתן לי" — שלאחר שלשים יום תפדנו.

"כן תעשה לצאנך" — תתנו לאחר שלשים יום.

"מלאתך ודמעך לא תאחר".² "מלאתך", אלו הבכורים, "לא תאחר" — אלא תביאם לבית

1. ואם נולד בעל מום, מונה לו מיום שנולד. [והוא שכלו חדשיו], שהרי נראה לאכילה ביום

לידתו. אבל אם לא ידע שודאי כלו לו חדשיו, מונה מיום שמיני. [רמב"ם בכורות פ"א ה"ח].